

18 mai 2011

CPRE Nr. 129

RAPORTUL

la proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind conflictele de legislație referitoare la forma dispozițiilor testamentare

(nr. 982 din 18.04.2011)

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele:

În conformitate cu prevederile alin.1 al art.11 din Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 - privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, aderarea la Convenția privind conflictele de legislație referitoare la forma dispozițiilor testamentare, urmează să fie decisă de Parlament.

Convenția, încheiată la Haga la 5 octombrie 1961, are drept scop stabilirea de către statele părți a prevederilor comune privind conflictele de legislație referitoare la forma dispozițiilor testamentare.

Aderarea la Convenția în cauză, va contribui la realizarea angajamentelor internaționale în domeniul drepturilor omului asumate de Republica Moldova. De asemenea, ținând cont de numărul mare de cetățeni ai statului nostru aflați în țările europene, aderarea la prezenta Convenție va asigura ocrotirea dreptului cetățenilor moldoveni la moștenirea proprietății.

Conform prevederilor Convenției o dispoziție testamentară este valabilă în ceea ce privește forma, dacă forma sa este în conformitate cu legislația internă:

- a) a statului în care testatorul a făcut-o, sau
- b) a statului a cărei cetățenie este deținută de testator, fie în momentul în care a făcut dispoziția, fie la data decesului său, sau
- c) a statului în care testatorul își are domiciliul, fie în momentul în care a făcut dispoziția, fie la data decesului său, sau
- d) a statului în care testatorul și-a avut reședința obișnuită, fie în momentul în care a făcut dispoziția, fie la data decesului său, sau

e) în măsura în care sunt în cauză bunuri imobile, a statului unde sunt situate acestea. Determinarea faptului dacă testatorul și-a avut sau nu domiciliul într-un anumit stat este reglementată de legislația aceluși stat.

La momentul aderării la prezenta Convenție Republica Moldova formulează 2 rezerve permise de textul Convenției:

1. „În conformitate cu articolul 9 din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul, prin derogare de la al treilea alineat din articolul 1, de a stabili în conformitate cu *lex fori*, locul unde testatorul și-a avut domiciliul.”

Această rezervă va permite autorităților moldovenești să aplice legea moldovenească la determinarea domiciliului pentru scopul aplicării legii succesoriale pentru cetățenii moldoveni plecați în străinătate, care sunt înregistrați cu domiciliul și în Republica Moldova și într-o altă țară.

2. „În conformitate cu articolul 10 din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul de a nu recunoaște dispozițiile testamentare făcute pe cale orală de către un cetățean al său care nu posedă nici o altă cetățenie, cu excepția unor circumstanțe excepționale.”

Formularea acestei rezerve este necesară întrucât art.1458 „Forma testamentului” din Codul Civil al Republicii Moldova nu prevede forma orală a testamentului.

Întrucât potrivit art.2 din Legea nr.595-XIV din 24.09.99 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova o declarație unilaterală, oricare ar fi conținutul sau denumirea sa, făcută la momentul aderării la un tratat internațional multilateral prin care Republica Moldova își exprimă intenția de a exclude sau modifica efectele juridice ale unor prevederi ale tratatului în ceea ce privește aplicarea lor față de Republica Moldova este considerată drept rezervă, Comisia propune la art.1 din proiect de a substitui sintagma „următoarea declarație și rezervă” cu sintagma „următoarele rezerve”.

În vederea respectării prevederilor art.23 din Legea nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, ce stipulează expres responsabilitatea Guvernului pentru asigurarea executării tratatelor internaționale, considerăm necesar de a expune articolul 2 din proiectul de lege în următoarea redacție:

„Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Convenției nominalizate”.

Ținând cont de cele expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului aderarea la Convenția privind conflictele de legislație referitoare la forma dispozițiilor testamentare prin adoptarea unei legi organice în prima și a doua lectură.

Președintele Comisiei

Igor CORMAN